

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2015 - 7451

Social- og Indenrigsministeriets undersøgelse af længerevarende fravær med vederlag i kommunalbestyrelser og regionsråd

Doknr.
393760

Social- og Indenrigsministeriet har for første gang gennemført en undersøgelse af omfanget af længevarende fravær i kommunalbestyrelser og regionsråd samt vederlag udbetalt i den forbindelse.

Dato
07-10-2016

Jeg vedlægger ministeriets rapport om undersøgelsen til udvalgets orientering.

På baggrund af undersøgelsen er det min konklusion, at der ikke er grundlag for at ændre de nuværende regler om kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmers ret til vederlag i forbindelse med længerevarende fravær fra hvervet.

I dag er reglerne sådan, at vederlaget ophører med udgangen af den måned, hvor et medlem fratræder sit hverv eller i en uafbrudt periode på tre måneder ikke har varetaget hvervet. Ved fravær på grund af helbredstilstand samt graviditet, barsel og adoption har man dog ret til vederlag i indtil ni måneder.

Med ministeriets undersøgelse har vi fået en generel belysning af, i hvilket omfang kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer over en fireårig periode fra 2012-2016 i praksis har været fraværende fra arbejdet i kommunalbestyrelse, regionsråd og udvalg i længere perioder og samtidig modtaget vederlag. Undersøgelsen belyser endvidere de faktiske omkostninger for den enkelte kommune eller region ved at udbetale vederlag til det fraværende medlem under fraværet.

En vigtig og positiv hovedkonklusion er, at kommunalpolitikere generelt tager deres mødepligt alvorligt.

I de 92 kommuner, som har givet oplysninger til undersøgelsen, har 320 af i alt 2.298 kommunalbestyrelsesmedlemmer over en fireårig periode haft fraværsperioder af mindst én måneds varighed. I den forbindelse bemærkes, at kommunalpolitikerne i vidt omfang udøver deres hverv gennem møder, og at fravær derfor ofte kun kan måles på deres mødedeltagelse. Et fravær til nogle få møder i træk vil efter omstændighederne kunne udgøre et fravær på en måned. Samlet har disse 320 medlemmer haft 370 fraværsperioder af mindst én måneds varighed. Lidt over halvdelen af fraværsperioderne (194 fraværsperioder) har været begrundet i helbredstilstand samt graviditet, barsel og adoption. 176 fraværsperioder har således haft andre årsager.

Hvis vi ser bort fra fravær på grund af helbredstilstand samt graviditet, barsel og adoption, vil der i en gennemsnitskommune kun hvert andet år være ét medlem, som er forhindret i at varetage sit hverv i en længere periode. Det kan f.eks. være på grund af civilt job, studier, andet offentligt hverv eller ferie. Der er ikke nogen tendens til, at fraværsperiodernes længde koncentrerer omkring tre måneder, hvilket kunne indikere en udnyttelse af reglerne.

Ser man på kommunernes udgifter til udbetaling af vederlag til det fraværende medlem, viser undersøgelsen, at udgifter til vederlæggelse af medlemmer med længerevarende fravær af andre grunde end helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption i landets kommuner samlet set skønnes at udgøre ca. 4,2 mio. kr. i perioden 2012-2015. Det svarer til ca. 10.000 kr. årligt i en gennemsnitskommune.

Denne udgift skal ses i forhold til, at kommunerne i perioden 2012-2015 udbetalte i alt knap 2 mia. kr. i vederlag mv. til kommunalbestyrelsesmedlemmer. Udgifterne til vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer med fravær af mindst en måneds varighed af andre grunde end helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption svarer således til ca. 0,2 pct. af de samlede udgifter til vederlag i perioden 2012-2015.

Ministeriets undersøgelse giver dermed efter min opfattelse ikke grundlag for at konkludere, at reglerne om vederlag under fravær misbruges eller utilsigtet understøtter et højt fravær. Der er heller ikke grundlag for at konkludere, at reglerne koster skatteborgerne urimelige summer.

De gældende regler afspejler, **at** det er et deltidshverv at være kommunalpolitiker, **at** kommunalpolitikere har mødepligt, og **at** vederlagsreglerne skal være klare og enkle at administrere.

Jeg mener, det er afgørende at holde fast i mødepligten – navnlig under hensyn til respekten for det kommunalpolitiske hverv og behovet for kontinuitet i det kommunalpolitiske arbejde. Derfor er jeg heller ikke indstillet på at indføre regler, der gør det lettere for kommunalpolitikere at blive væk. En reduktion af eller en ret til at fravælge vederlaget ved fravær vil indirekte udhule kommunal- og regionalpolitikernes mødepligt.

Jeg har i mine overvejelser om behovet for at ændre reglerne også lagt vægt på hensynet til, at eventuelle nye regler ikke må blive administrativt besværlige for kommuner og regioner, kommunalbestyrelsesmedlemmer og regionsrådsmedlemmer at anvende. Jeg ønsker ikke regler, der fører til bureaukratiske time-til-time registreringer.

Den nuværende tremåneders grænse for ophør af vederlag rammer både det planlagte, længerevarende fravær, som borgmesteren/kommunalbestyrelsen gøres bekendt med, hvorefter der indkaldes en stedfortræder, og gentagne afbud til møder, som tilsammen bliver til et længerevarende og uafbrudt fravær fra hvervet. Grænsen er endvidere absolut, forstået på den måde, at reglen rammer både lovligt og ulovligt fravær. Dermed er den enkel at administrere.

Jeg anerkender, at der med mellemrum kan opstå situationer, hvor det kan virke urimeligt, at man som kommunalbestyrelses- eller regionsrådsmedlem kan være fraværende og alligevel modtage vederlag.

Men jeg mener ikke, at vi bør indføre nye regler, når praksisundersøgelsen viser, at længerevarende fravær fra kommunalbestyrelser og regionsråd ikke udgør et reelt problem, og når det endvidere ikke vil være muligt at lave regler, som i praksis lukker alle huller, og som samtidig er administrerbare for kommuner og regioner.

På den baggrund mener jeg samlet set, at de gældende regler indebærer en fornuftig afvejning mellem de forskellige hensyn, som gør sig gældende.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann